

OKRESNÍ SOUD V PÍSKU

Velké náměstí 121, 397 41 Písek,

tel.: 382731231, fax: 382731195, e-mail: podatelna@osoud.psk.justice.cz, IDDS: tm2abu 5

Spr 914/2024

Interní protikorupční program Okresního soudu v Písku

Schválil: JUDr. Ondřej Mörtl
místopředseda okresního soudu

V Písku dne 27. 6. 2024

OBSAH

	strana
A. Preambule	3
B. Interní protikorupční program Okresního soudu v Písku	4
1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu	4
1.1. Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci	4
1.2. Etický kodex	4
1.3. Vzdělávání zaměstnanců	5
1.4. Systém na oznámení podezření na korupci	5
1.5. Ochrana oznamovatelů	5
2. Transparentnost	6
2.1. Zveřejňování informací o veřejných prostředcích	6
2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování	7
3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol	7
3.1. Hodnocení korupčních rizik	7
3.2. Monitoring kontrolních mechanismů	8
4. Postupy při podezření na korupci	9
4.1. Postupy při prošetřování podezření na korupci	9
4.2. Následná opatření	9
5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu (dále jen IPP)	9
5.1. Shromáždění údajů a vyhodnocení IPP	10
5.2. Zpráva o plnění IPP	10
5.3. Aktualizace IPP	10
C. Závěr	10

A. Preamble

Z hlediska společenské škodlivosti lze korupci pro účely tohoto programu definovat jako zneužívání pravomoci a veřejných prostředků k dosažení vlastních individuálních či skupinových zájmů, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování, jakož i zneužití svého postavení k obohacení sebe nebo jiného v soukromé sféře. Motivem je získání neoprávněného zvýhodnění pro sebe nebo jiného, na které není nárok. Pojem korupce nelze zužovat pouze na přímé úplatkářství, dalšími formami korupce jsou rovněž klientelismus, propojující politiky s podnikatelskou sférou poskytováním vzájemných výhod, a nepotismus, spočívající v preferování příbuzných a známých při obsazování nejrůznějších funkcí, mnohdy oproti lépe kvalifikovaným kandidátům.

Protikorupční politika musí brát v úvahu komplexní charakter korupce jako společenského jevu, korupci nelze zužovat pouze na trestné činy úplatkářství. Korupční jednání není pouze jednání v rozporu s morálkou, ale jedná se o trestné činy přijetí úplatku (§ 331), podplácení (§ 332) a nepřímé úplatkářství (§ 333) dle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Interní protikorupční program Okresního soudu v Písku vychází z Vládní koncepce boje s korupcí na období let 2023 – 2026 (schválená usnesením vlády ze dne 5. dubna 2023 číslo 228) a aktualizace Rámcového resortního interního protikorupčního programu a Resortního interního protikorupčního programu Ministerstva spravedlnosti. Tento program vnáší do řídicího a kontrolního systému v oblastech, v nichž by mohlo dojít ke korupčnímu jednání, takové prvky, které svým charakterem brání vzniku možného korupčního jednání. Zároveň pojmově definuje korupční jednání v širším smyslu, nejen jako přijímání úplatků a podplácení.

Cílem IPP Okresního soudu v Písku je vytvořit na svém pracovišti prostředí odmítající korupci, vhodnými průběžně přijímanými opatřeními toto prostředí posilovat, zejména osvětou, posilováním morální integrity zaměstnanců a aktivní propagací protikorupčního postoje vedoucími pracovníky a naplňováním Etického kodexu. Nedílnou součástí podpory protikorupčního prostředí je nastavení systému pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů.

Protikorupční program by měl sloužit k včasnému rozpoznání korupčních rizik, objektivně existujících či subjektivně předpokládaných v procesech, probíhajících v rámci veškeré činnosti Okresního soudu v Písku. Současně by měl obsahovat preventivní opatření, eliminující tato korupční rizika již v zárodku. Nástrojem pro řízení korupčních rizik a jejich minimalizaci je Katalog korupčních rizik, kde důležitým prvkem je významnost rizika. Ke zvládnutí rizik s vyšší mírou významnosti a vyšší pravděpodobností výskytu je třeba nastavit kontrolní mechanismy, u rizik s menší mírou pravděpodobnosti výskytu klást důraz na dodržování Etického kodexu, vzdělávání zaměstnanců, výběr zaměstnanců a nastavení systému pro oznamování korupce.

Hlavním cílem řízení korupčních rizik je ochránit majetek státu a minimalizovat škody. Aktivním řízením korupčních rizik by Protikorupční program měl vnášet do řídicího systému takové prvky, které svým charakterem brání vzniku možného korupčního prostředí nebo možnosti nepřímého zvýhodňování. K tomu by měla napomáhat funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech, pravidelné hodnocení korupčních rizik a prověřování rizikových oblastí.

B. Interní protikorupční program Okresního soudu v Písku

Základní pojmy:

- **vedoucí zaměstnanec** – vedoucím zaměstnancem se pro účely tohoto materiálu rozumí předsedkyně/předseda a místopředsedkyně/místopředseda soudu, ředitelka/ředitel správy soudu a ostatní vedoucí zaměstnanci v pracovním poměru ve smyslu zákoníku práce
- **zaměstnanec** – zaměstnancem se rozumí zaměstnanec v pracovním poměru ve smyslu zákoníku práce

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cílem je snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

1.1. Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci

Jednou z hlavních povinností vedoucích zaměstnanců je prosazování protikorupčních postojů. Vedle vlastní bezúhonnosti se protikorupčním postojem rozumí zejména dodržování právních a vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, důležitosti dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření z výskytu korupce. Mezi další povinnosti vedoucích zaměstnanců patří dále seznamování podřízených s možnými korupčními riziky v rámci jejich útvaru, včetně metod jejich předcházení a prosazování protikorupčních opatření proti těmto rizikům.

Úkol: Věnovat pozornost problematice boje s korupcí na poradách a aktivně prosazovat protikorupční postoje

Odpovědnost: všichni vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: vždy k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

1.2 Etický kodex

Dne 1.9.2014 byl pod č.j. Spr 1148/2014 předsedou soudu vydán Etický kodex zaměstnance a soudce Okresního soud v Písku (dále jen Etický kodex), který je zveřejněn na internetových stránkách Okresního soudu v Písku. Etický kodex stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají z právních či vnitřních předpisů. Jde o souhrn základních hodnot a principů etického chování, jehož účelem je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování zaměstnance ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům. Součástí etického kodexu je soubor etických zásad vztahujících se k problematice korupce – zákaz korupčního jednání (čl. 6 Etického kodexu). Etický kodex vytváří základ pro důvěru veřejnosti ve výkon soudnictví.

Dodržování etického kodexu hodnotí všichni vedoucí zaměstnanci průběžně, v rámci svých řídicích kompetencí. Porušení Etického kodexu je posuzováno jako porušení pracovních povinností zaměstnance ve smyslu pracovně právních předpisů.

Úkol: Propagovat na poradách obsah Etického kodexu mezi podřízenými zaměstnanci a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

1.3. Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců v protikorupční problematice je zaměřeno na význam ochrany majetku státu, vysvětlování obsahu Etického kodexu, zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří podezření na korupci oznámili, a na postupy soudu při prošetřování oznámení o podezření na korupční jednání. Oblast protikorupčního vzdělávání je zařazena do vstupního vzdělávání zaměstnanců.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

1.4. Systém pro oznámení podezření na korupci

Za účelem zajištění transparentního a protikorupčního prostředí je vytvořen systém pro oznámení (včetně anonymního) podezření na korupční jednání, a to jak oznámení zaměstnanců, tak veřejnosti. Systém poskytuje důvěryhodný prostor a důvěryhodné efektivní nástroje pro oznámení o podezření z korupčního jednání.

Oznámení by mělo obsahovat:

- identifikaci osob podezřelých z korupčního jednání
- podrobný popis možného korupčního jednání
- konkrétní důkazy o možném korupčním jednání
- případný požadavek na zachování anonymity oznamovatele

Oznamovatel podezření na korupční jednání má možnost oznámení učinit prostřednictvím:

- protikorupční linky provozované Ministerstvem spravedlnosti ČR, tel. č.: 221 997 595
- prostřednictvím e-mailové adresy: korupce@msp.justice.cz

Při podezření ze spáchání trestného činu je zaměstnanec povinen věc oznámit též orgánům činným v trestním řízení.

Úkol: Propagovat systém pro oznámení podezření na korupci podřízeným zaměstnancům, aktualizovat kontakty pro oznámení korupce

Odpovědnost: ředitelka správy soudu

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

1.5. Ochrana oznamovatelů

Okresní soud v Písku deklaruje ochranu oznamovatelů podezření na korupční jednání, spočívající v nastavení postupů a pravidel, které zajistí podporu a ochranu osobám upozorňujícím v dobré víře na možné korupční jednání. Jedná se zejména o systém umožňující utajení identity oznamovatelů, nestranného posuzování jakéhokoliv jednání vůči zaměstnancům, které lze považovat za diskriminaci či represii za to, že podali oznámení o podezření z korupčního jednání. Ochranné postupy se vztahují i na zaměstnance, u kterých se v rámci posouzení neprokázalo pochybení. Ochrana oznamovatelů je nastavena u Okresního soudu v Písku prostřednictvím Vnitřního předpisu č.j. Spr 982/2023 z 1. 8. 2023 a uveřejněním Informací k vnitřnímu oznamovacímu systému Okresního soudu v Písku pro oznamování protiprávního jednání a ochranu těchto oznamovatelů (whistleblowing).

Úkol: Propagovat na poradách systém ochrany oznamovatelů

Odpovědnost: všichni vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

Úkol: Zaměstnanec nesmí být diskriminován za to, že podal oznámení o podezření na korupční jednání. Nesmí být vůči němu v této souvislosti činěny přímé ani nepřímé represe.

Odpovědnost: vedení soudu

Termín: trvale

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

Úkol: Oznamovateli je zaručena anonymita pro jeho ochranu

Odpovědnost: vedení soudu

Termín: trvale

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

2. Transparentnost

Cílem je odrazovat zaměstnance od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení.

Transparentnost ve všech činnostech je jednou ze základních priorit Okresního soudu v Písku. K budování transparentního prostředí přispívá zveřejňování relevantních informací, zejména o nakládání s veřejnými prostředky.

2.1. Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Okresní soud v Písku zveřejňuje informace o nakládání s veřejnými prostředky za účelem zvýšení pravděpodobnosti odhalení korupce.

Úkol: Zajistit zveřejňování informací na příslušných webových adresách:

Informace o rozpočtu – informace o hospodaření s veřejnými prostředky jsou vkládány na portál státní pokladny web adresa: <http://monitor.statnipokladna.cz>

Informace o veřejných zakázkách – zveřejňování v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a dle Instrukce Ministerstva spravedlnosti o zadávání veřejných zakázek v resortu Ministerstva spravedlnosti ČR na web adrese <https://nen.nipez.cz>

Informace vztahující se k nakládání s majetkem státu – při nakládání s majetkem státu je postupováno dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a dle Instrukce MSp, o způsobech a podmínkách hospodaření s majetkem státu. Informace jsou zveřejňovány v databázi CRAB (Centrální registr administrativních budov) <https://uzsvm.cz/crab> a na stránkách ÚZSVM <https://www.nabidkamajetku.cz/>

Informace o uzavřených smlouvách – smlouvy s plněním nad 50 tis. Kč bez DPH jsou povinně zveřejňovány dle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv na webové adrese <https://smlouvy.gov.cz/>

Odpovědnost: příslušní zaměstnanci soudu (finanční účetní, ředitelka správy soudu, hospodářka soudu)

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendář. r. jako podklad pro hodnocení IPP

Úkol: Na webu www.justice.cz zveřejňovat, resp. aktualizovat k datu 15. února a 15. srpna vždy za předchozí pololetí seznam:

- poradních orgánů, poradců, konzultantů, analytiků, pokud jsou tito placeni z veřejných prostředků
- advokátů a advokátních kanceláří, pokud s nimi má organizace uzavřenu smlouvu o poskytování právních služeb

Odpovědnost: ředitelka správy

Termín: k 15. 2. a k 15. 8.

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování

Okresní soud v Písku transparentně zveřejňuje informace o struktuře a kompetencích při rozhodování na internetových stránkách www.justice.cz formou rozvrhu práce, organizační struktury.

Úkol: V souladu s § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňovat povinné informace, zveřejňovat aktuální rozvrh práce okresního soudu, vedení soudu a organizační strukturu

Odpovědnost: vedení soudu

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Cílem je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.

3.1 Hodnocení korupčních rizik

Identifikace, hodnocení a řízení korupčních rizik je součástí celkového procesu práce s riziky spojenými s činností soudu. Efektivní řízení rizik je podmíněno fungováním účinného vnitřního kontrolního systému.

Hodnocení korupčních rizik zahrnuje zejména:

- *identifikaci korupčního rizika*, tj. potencionální nebezpečí, že v určitém okamžiku procesu může dojít ke korupčnímu jednání zaměstnance.
- *hodnocení korupčního rizika*, tj. stanovení míry pravděpodobnosti, že tato skutečnost nastane (míra četnosti) a stanovení míry dopadu (vlivu) na chod soudu, součinem těchto dvou veličin je míra významnosti korupčního rizika.
- *zpracování katalogu korupčních rizik*
- *nastavení kontrolních mechanismů* pro zabránění korupci, tj. přijetí konkrétních opatření, která budou minimalizovat pravděpodobnost vzniku jednotlivých identifikovatelných rizik a bránit tomu, aby mohla nastat.
- *sledování plnění protikorupčních opatření k eliminaci a minimalizaci rizik* a hodnocení jejich realizace a účinnosti, případná aktualizace při vzniku a identifikaci nového korupčního rizika na základě vývoje procesů, které na soudu probíhají

Vedoucí zaměstnanci identifikují a hodnotí korupční rizika spojená s činností soudu a hodnotí přiměřenost a účinnost opatření přijatých k minimalizaci rizik. Identifikovaná korupční rizika a opatření přijímaná k jejich potlačení jsou obsažena v Katalogu korupčních rizik.

Při hodnocení korupčního rizika je využíván následující bodový systém:

Pravděpodobnost výskytu jevu (korupčního jednání)

Stupeň	Pravděpodobnost výskytu jevu
1	Neobyčejně řídké
2	Možné
3	Pravděpodobné
4	Velmi pravděpodobné
5	Téměř jisté

Dopad výskytu jevu (korupčního jednání)

Stupeň	Míra dopadu jevu na chod soudu
1	Nevýznamný
2	Malý
3	Střední
4	Velký – selhání základních funkcí
5	Vysoký – jde o existenci organizace

Vzorec výpočtu míry významnosti korupčního rizika:

významnost korupčního rizika = pravděpodobnost výskytu jevu x dopad výskytu jevu

Úkol: Vyhodnocovat korupční rizika a opatření, která byla přijata ke snížení jejich výskytu nebo dopadu.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

3.2. Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Jedná se o pravidelné testování účinnosti kontrolních mechanismů k odhalení rizik spojených s korupčním jednáním. Tento proces je součástí řídicí činnosti vedoucích zaměstnanců na všech úrovních řízení.

Úkol: Vedoucí zaměstnanci zajistí v rámci své řídicí a kontrolní činnosti prověření funkčnosti nastavených opatření a mechanismů k odhalení korupčního jednání a posouzení aktuálnosti a přiměřenosti souvisejících interních předpisů.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

4. Postupy při podezření na korupci

Cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránění výskytu takového jednání do budoucna.

Bezodkladná reakce na podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho správného prověření a případného prokázání. Analýza příčin vzniku korupčního jednání je východiskem pro posílení preventivních mechanismů k zabránění opakovaného výskytu korupce.

4.1. Postupy při prošetřování podezření na korupci

Okresní soud v Písku má stanoveny transparentní postupy pro prošetření podezření na korupci. Jde zejména o postupy v rámci systému pro oznámení podezření na korupci a systému ochrany oznamovatelů, systém evidence a vyřizování stížností, oznámení o podezření z korupčního jednání.

Úkol: Při prošetřování podezření na korupci postupovat rychle a důsledně, v souladu s předpisy.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

4.2. Následná opatření

Implementace nápravných opatření omezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu.

Úkol: Na základě prokázání korupčního jednání jsou k jeho eliminaci přijímána opatření zaměřená na oblast úpravy vnitřních předpisů, vyvození disciplinárních sankcí a řešení vzniklých škod.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence

Termín: průběžně

Termín hodnocení: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Cílem je zjistit, zda jsou plněna protikorupční opatření, zdokonalovat IPP okresního soudu a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit v resortu.

5.1 Shromáždění údajů a vyhodnocení IPP

Vyhodnocování účinnosti IPP je zaměřeno na plnění jeho jednotlivých částí jak kvalitativně, tak kvantitativně a na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.

Úkol: Vyhodnocení účinnosti IPP současně s případným návrhem na aktualizaci Katalogu korupčních rizik v případě potřeby zpracují vedoucí zaměstnanci a předloží předsedkyni/předsedovi, místopředsedkyni/místopředsedovi soudu.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci

Termín: k 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro hodnocení IPP

5.2 Zpráva o plnění IPP

O plnění IPP ve struktuře výše uvedených opatření je každý lichý rok zpracovávána zpráva. Obsahem zprávy je stav implementace protikorupčních nástrojů, plán nápravných opatření, systém a rozsah realizovaných školení, Katalog korupčních rizik, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledek jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého protikorupčního programu. Zpráva je předkládána ke schválení předsedkyni/předsedovi, místopředsedkyni/místopředsedovi okresního soudu.

Úkol: Provést celkové vyhodnocení účinnosti IPP a zpracovat Zprávu o IPP ze získaných informací a vyhodnocení.

Odpovědnost: ředitelka správy soudu

Termín: k 31. 3. následujícího sudého kalendářního roku podle stavu k 31. 12. předchozího (lichého) kalendářního roku

5.3. Aktualizace IPP

Aktualizovaný IPP obsahuje úpravy jednotlivých bodů tam, kde ze zprávy o plnění a z hodnocení účinnosti vyplynula potřeba zlepšení nebo uvedený úkol byl jednoznačně splněn. Aktuální znění bude zveřejňováno na internetových stránkách soudu.

Úkol: Provést aktualizaci IPP, při aktualizaci vycházet ze závěrů zprávy o IPP a přijatých nápravných opatření a provést kontrolu souladu s aktuálním Rámcovým resortním interním protikorupčním programem

Odpovědnost: ředitelka správy soudu

Termín: do 30. 6. sudého kalendářního roku

C. Závěr

IPP Okresního soudu v Písku je účinný dnem podpisu místopředsdou okresního soudu a je v plném rozsahu závazný pro všechny zaměstnance a soudce. Soudci a zaměstnanci jsou povinni IPP v potřebném rozsahu respektovat a řídit se jím, přičemž se nezbavují povinnosti dodržovat i ustanovení obecně platných právních předpisů.

V Písku dne 27. 6. 2024

JUDr. Ondřej Mörtl
místopředseda okresního soudu